

Versiune anonimată

Traducere

C-141/24 – 1

Cauza C-141/24

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

23 februarie 2024

Instanța de trimitere:

Tribunal judiciaire de Nanterre (Franța)

Data deciziei de trimitere:

10 ianuarie 2024

Reclamant:

TJ

Pârâtă:

Direction régionale des finances publiques d’Ile de France et de Paris

TRIBUNAL
JUDICIAIRE DE
NANTERRE
[TRIBUNALUL
JUDICIAR DIN
NANTERRE]

■

PÔLE CIVIL
[SECȚIA CIVILĂ]

Camera întâi

HOTĂRÂRE
PRONUNȚATĂ LA

RECLAMANT

TJ

[omissis]

92100 BOULOGNE-BILLANCOURT

DATA DE
10 ianuarie 2024 [omissis]

[omissis] **PÂRÂTĂ**

**DIRECTION REGIONALE DES FINANCES
PUBLIQUES D'IDF ET DE PARIS**

[omissis]
75075 PARIS CEDEX 02

[omissis]

PREZENTAREA LITIGIULUI

1 Prin scrisoarea din data de 19 decembrie 2019, Direction régionale des finances publiques d'Ile-de-France et de Paris (Direcția Regională a Finanțelor Publice din Ile-de-France și Paris) i-a adresat lui TJ, în temeiul articolului L.23 C din livre des procédures fiscales (Codul de procedură fiscală), o cerere de informații și de explicații privind activele deținute în străinătate în două conturi bancare [omissis], deschise la banca UBS din Luxemburg, pentru anii 2010-2014.

TJ a răspuns printr-o scrisoare datată 20 februarie 2020, furnizând informații cu privire la situația sa.

2 Prin scrisoarea din 13 martie 2020, Direction régionale des finances publiques d'Ile-de-France et de Paris, considerând că acest răspuns este insuficient, a pus reclamantul în întârziere pentru a furniza detaliile solicitate în termen de 30 de zile de la data primirii acestei scrisori [omissis] [detaliu nerelevant].

3 Printr-o scrisoare datată 5 octombrie 2020, Direction régionale des finances publiques d'Ile-de-France et de Paris a emis o propunere de rectificare având ca obiect impozitarea la 60 % a sumei de 1 147 856 de euro, soldul global și maxim al activelor deținute în cele două conturi bancare menționate anterior deschise la banca UBS Luxembourg, între anii 2010 și 2014, mai precis la 31 decembrie 2010, în conformitate cu articolul 755 din code général des impôts (Codul general al impozitelor).

Prin scrisoarea din data de 13 octombrie 2020, TJ a comunicat diverse documente și extrase din partea băncii UBS Luxembourg în încercarea de a justifica dobândirea sumelor în cauză într-o perioadă dată.

4 În răspunsul datat 12 noiembrie 2020, Direction régionale des finances publiques d'Ile-de-France et de Paris a menținut impozitul suplimentar notificat, considerând că, deși dobândite eventual într-o perioadă dată, trebuia să se justifice originea sumelor respective.

La 15 decembrie 2020, impozitul suplimentar a făcut obiectul recuperării pentru un quantum principal al taxelor legate de succesiune de 688 714 EUR.

- 5 TJ a depus o contestație în contencios la 30 decembrie 2020, care a făcut obiectul unei decizii de respingere a administrației fiscale din data de 30 iunie 2020.
- 6 O nouă înștiințare de plată din data de 26 iulie 2021 a fost emisă pentru același quantum principal al taxelor legate de succesiune (688 714 euro).
- 7 Prin actul executorului judecătoresc din 9 august 2021, TJ a chemat în judecată Direction régionale des finances publiques d'Ile-de-France et de Paris la tribunal judiciaire de Nanterre, solicitând anularea deciziei de respingere a contestației din 30 iunie 2020 și în vederea degrevării totale cu privire la quantumul taxelor legate de succesiune de 688 714 euro care fac obiectul recuperării și la orice dobânzi de întârziere, majorări și penalități accesorii.
- 8 **Potrivit ultimelor sale concluzii comunicate Direction régionale des finances publiques d'Ile-de-France et de Paris la 10 octombrie 2022, TJ solicită tribunalului:**

cu titlu principal,

- anularea deciziei de respingere a contestației adoptate de Direction régionale des finances publiques d'Ile-de-France et de Paris la data de 30 iunie 2020;
- dispunerea degrevării totale cu privire la quantumul taxelor legate de succesiune de 688 714 euro care fac obiectul recuperării și la orice dobânzi de întârziere, majorări și penalități accesorii;

Cu titlu subsidiar, dacă ar mai exista o îndoială în ceea ce privește conformitatea cu dreptul european a articolului L.23 C din Codul de procedură fiscală și a articolului 755 din Codul general al impozitelor,

- [omissis] [solicită sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu o întrebare preliminară, formulată în același mod cu prima întrebare care figurează în dispozitiv];
- dispunerea executării provizorii;

Cu titlu foarte subsidiar, în cazul în care instanța ar trebui să valideze impozitul în litigiu în tot sau în parte,

- înlăturarea executării provizorii a deciziei care urmează a fi pronunțată în temeiul articolului 514-1 din code de procédure civile (Codul de procedură civilă), pentru a evita cauzarea unui prejudiciu grav și iremediabil reclamantului atât timp cât problema de drept pe care o ridică nu este soluționată în ultimă instanță;

În orice caz,

- obligarea Direction régionale des finances publiques d'Ile-de-France et de Paris la plata a 10 000 de euro în temeiul articolului 700 din Codul de procedură civilă, precum și a tuturor cheltuielilor de judecată.

- 9 TJ susține că decizia de respingere pronunțată de administrația fiscală împotriva contestației sale constituie o încălcare a libertății de circulație a capitalurilor garantate de articolul 63 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și trebuie anulată numai pentru acest motiv.

Acesta se referă, în susținerea pretenției respective, la o hotărâre pronunțată de Curtea de Justiție a Uniunii Europene la 27 ianuarie 2022 (CJUE, 27 ian. 2022, cauza C-788/19), potrivit căreia o dispoziție fiscală spaniolă pe care o consideră similară celor prevăzute la articolul L.23 C din Codul de procedură fiscală și la articolul 755 din Codul general al impozitelor a fost declarată contrară libertății de circulație a capitalurilor, pentru motivul că acestea ar avea ca efect *de facto* înlăturarea cu titlu nedeterminat a prescripției acțiunii administrației fiscale privind sumele deținute într-un cont bancar nedeclarat deschis în străinătate.

Astfel, el arată că poziția administrației fiscale, care constă în aplicarea unui „*impozit punitiv*” la o cotă de 60 % unor active, dobândite cu mai mult de zece ani înainte de exercitarea controlului său, pentru motivul că nu este mulțumită de justificarea furnizată cu privire la originea lor și la modalitățile de dobândire a acestora are drept efect faptul că administrația este exonerată de respectarea termenului de prescripție de zece ani prevăzut potrivit articolului L.181-0 A din Codul de procedură fiscală, care derogă deja de la termenul general de prescripție de drepturile de trei ani de la data înregistrării actului, în timp ce nici articolul L.23 C din Codul de procedură fiscală, nici articolul 755 din Codul general al impozitelor nu prevăd că cazul specific de impunere vizat la articolul L.23 C din Codul de procedură fiscală constituie o excepție de la normele de prescripție respective.

În sfârșit, acesta arată că, în speță, a dobândit activele incriminate în urmă cu 30 de ani, în perioada în care locuia în Georgia și în prezent este în mod vădit imposibil să se regăsească urme bancare ale activității sale din Georgia înainte de anul 1991, ținând seama de vechimea faptelor în discuție, pe de o parte, și de haosul politic și administrativ pe care acest stat l-a cunoscut de la căderea zidului Berlinului în anul 1989, pe de altă parte. În aceste condiții, cerința de a dovedi originea sumelor dobândite cu mai mult de treizeci de ani în urmă echivalează, în opinia sa, cu o negare pură și simplă a dreptului la apărare al contribuabilului.

În consecință, TJ apreciază necesar, în ipoteza în care ar mai exista îndoieli în percepția tribunalului, în ceea ce privește conformitatea cu dreptul european a articolului L.23 C din Codul de procedură fiscală și a articolului 755 din Codul general al impozitelor, să sesizeze Curtea de Justiție a Uniunii Europene cu o întrebare preliminară cu privire la acest aspect.

- 10 Potrivit ultimelor sale concluzii comunicate lui TJ la 3 februarie 2023, Direction régionale des finances publiques d’Ile-de-France et de Paris solicită tribunalului:**

– respingerea tuturor cererilor formulate de TJ;

- confirmarea impozitelor suplimentare;
- confirmarea deciziei de respingere din 30 iunie 2021;
- obligarea TJ la plata tuturor cheltuielilor de judecată.

11 Administrația fiscală amintește, în primul rând, că procedura prevăzută la articolul L.23 C din Codul de procedură fiscală se înscrie în cadrul unui obiectiv de combatere a fraudei fiscale, obiectiv de interes general și recunoscut cu valoare constituțională de către Conseil constitutionnel (Consiliul Constituțional). Prin urmare, aceasta urmărește să încurajeze contribuabilii să își respecte obligațiile declarative și să dea dovadă de transparență față de administrație, pentru a contribui la un mai bun spirit civic fiscal. Ea precizează de asemenea că procedura respectivă nu constituie o sancțiune sau o pedeapsă, ci urmărește numai să definească și să lichideze un impozit.

Ea arată, în al doilea rând, că din dispozițiile coroborate ale articolului 755 din Codul general al impozitelor și ale articolului 71 din Codul de procedură fiscală rezultă că faptul generator al drepturilor de transfer cu titlu gratuit prevăzute de primul dintre aceste texte este reprezentat de lipsa unui răspuns sau de lipsa unui răspuns suficient la cererile de informații sau de explicații prevăzute la articolul L.23 C din Codul de procedură fiscală în termenele menționate de același articol, astfel încât, în speță, întrucât cererea de informații a intervenit la 19 decembrie 2019 și termenul de redresare al administrație a început la 24 septembrie 2020, acțiunea sa nu era prescrisă la această dată în raport cu articolul L.181-0 A din Codul de procedură fiscală.

În sfârșit, aceasta arată că, în hotărârea citată de reclamant, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a sancționat lipsa unei prescripții care să rezulte din mecanismul prevăzut, precum și caracterul disproporționat al sancțiunilor și amenzilor în raport cu cele prevăzute pentru încălcări similare. Or, ea susține, pe de o parte, că neîndeplinirea obligațiilor legale prevăzute la articolele 1649 A, 1649 AA și 1649 AB din Codul general al impozitelor, care determină punerea în aplicare a dispozitivului de impunere în litigiu, este supusă unor norme privind prescripția și, pe de altă parte, că neîndeplinirea obligațiilor legale prevăzute la articolele 1649 A, 1649 AA și 1649 AB din Codul general al impozitelor nu impune în speță nicio sancțiune, mecanismul prevăzut vizând numai stabilirea bazei unei impunerii, în timp ce taxarea la 60 % efectuată în temeiul articolului 755 din Codul general al impozitelor nu dă naștere nici la dobânzi la întârziere, nici la sancțiuni fiscale. Aceasta deduce de aici că mecanismul francez de impozitare a activelor în străinătate oferă, așadar, un just echilibru între respectarea obligațiilor prevăzute de dreptul comunitar și obiectivul de interes general de combatere a fraudei fiscale internaționale.

12 [omissis]

13 [omissis] [precizări privind procedura]

MOTIVARE**A) Dreptul Uniunii Europene**

- 14 Potrivit articolului 63 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene: *„În temeiul dispozițiilor prezentului capitol, sunt interzise orice restricții privind circulația capitalurilor între statele membre, precum și între statele membre și țările terțe”*.

În plus, articolul 65 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene prevede că:

„(1) Articolul 63 nu aduce atingere dreptului statelor membre:

(a) de a aplica dispozițiile incidente ale legislațiilor fiscale care stabilesc o distincție între contribuabilii care nu se găsesc în aceeași situație în ceea ce privește reședința lor sau locul unde capitalurile lor au fost investite;

(b) de a adopta toate măsurile necesare pentru a combate încălcarea actelor lor cu putere de lege și a normelor lor administrative, în special în domeniul fiscal sau al supravegherii prudențiale a instituțiilor financiare, de a stabili proceduri de declarare a circulației capitalurilor în scopul informării administrative sau statistice ori de a adopta măsuri justificate de motive de ordine publică sau siguranță publică.

(3) Măsurile și procedurile menționate la alineatele (1) și (2) nu trebuie să constituie un mijloc de discriminare arbitrară și nici o restrângere disimulată a liberei circulații a capitalurilor și plăților, astfel cum este aceasta definită la articolul 63.”

- 15 Potrivit unei jurisprudențe constante a Curții de Justiție a Uniunii Europene, reprezintă restricții privind libera circulație a capitalurilor, în sensul articolului 63 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, măsuri impuse de un stat membru care sunt de natură să descurajeze, să împiedice sau să limiteze posibilitățile investitorilor din acest stat de a face investiții în alte state (CJUE, 26 septembrie 2000, Comisia/Belgia, C-478/98, punctul 18; CJUE, 23 octombrie 2007, Comisie/Germania, C-112/05, punctul 19; CJUE, 26 mai 2016, NN (L) International, C-48/15, punctul 44).
- 16 La 23 octombrie 2019, Comisia Europeană a sesizat Curtea de Justiție a Uniunii Europene cu o cerere având ca obiect constatarea faptului că Regatul Spaniei nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin prin faptul că a prevăzut consecințe disproporționate în raport cu obiectivul urmărit de legislația spaniolă, legate de nerespectarea obligației de a declara bunurile sau drepturile situate în străinătate prin intermediul unui „formular 720”.

Comisia Europeană a susținut că sistemul instituit în Regatul Spaniei:

- prevedea că neexecutarea obligației de informare cu privire la bunurile și drepturile situate în străinătate sau depunerea tardivă a „formularului 720” determina calificarea acestor active drept „câștiguri patrimoniale nejustificate” fără posibilitatea de a invoca prescripția,
 - aplica în mod automat o amendă proporțională de 150 % în cazul neexecutării obligației de informare cu privire la bunurile și drepturile situate în străinătate sau al depunerii tardive a „formularului 720”, pe lângă amenzi forfetare mai severe decât sancțiunile prevăzute de regimul general de sancționare pentru încălcări similare.
- 17 În Hotărârea pronunțată la 27 ianuarie 2022 (CJUE, 27 ian. 2022, cauza C-788/19), Curtea de Justiție a Uniunii Europene amintește că:
- necesitatea de a garanta eficacitatea controalelor fiscale și obiectivul combaterii fraudei și evaziunii fiscale se numără printre motivele imperative de interes general de natură să justifice instituirea unei restricții privind libertățile de circulație (în special CJUE, 11 iunie 2009, X și Passenheim-van Schoot, C-155/08 și C-157/08, punctele 45 și 46; CJUE, 15 septembrie 2011, Halley, C-132/10, punctul 30),
 - în legătură cu circulația capitalurilor, articolul 65 alineatul (1) litera (b) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene prevede de asemenea că articolul 63 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene nu aduce atingere dreptului statelor membre de a adopta toate măsurile necesare pentru a combate încălcarea actelor lor cu putere de lege și a normelor lor administrative, în special în domeniul fiscal,
 - simpla împrejurare că un contribuabil rezident deține bunuri sau drepturi în afara teritoriului unui stat membru nu poate constitui temeiul unei prezumții generale de fraudă și de evaziune fiscală (în special CJUE, 11 martie 2004, de Lasteyrie du Saillant, C-9/02, punctul 51; CJUE, 7 noiembrie 2013, K, C-322/11, punctul 60), astfel încât un mecanism care prezumă existența unui comportament fraudulos pentru simplul motiv că sunt întrunite condițiile pe care le prevede, fără să acorde contribuabilului nicio posibilitate de a răsturna această prezumție, depășește, în principiu, ceea ce este necesar pentru a atinge obiectivul de combatere a fraudei și a evaziunii fiscale (în special CJUE, 3 octombrie 2013, Itelcar, C-282/12, punctul 37 și jurisprudența citată),
 - deși revine statelor membre, în lipsa unei armonizări în dreptul Uniunii, sarcina de a alege sancțiunile pe care le consideră adecvate în cazul încălcării obligațiilor prevăzute de legislația lor națională în materie de fiscalitate directă, acestea din urmă sunt totuși obligate să își exercite competențele cu respectarea acestui drept și a principiilor sale generale și, în consecință, cu respectarea principiului proporționalității (în special CJUE, 12 iulie 2001, Louloudakis, C-262/99, punctul 67 și jurisprudența citată),

– cerința fundamentală a securității juridice se opune, în principiu, ca autoritățile publice să utilizeze la nesfârșit competențele lor pentru a pune capăt unei situații ilegale (a se vedea, prin analogie în materie de concurență, Hotărârea din 14 iulie 1972, Geigy/Comisia, 52/69, punctul 21),

– deși legiuitorul național poate institui un termen de prescripție prelungit în scopul de a garanta eficacitatea controalelor fiscale și de a combate fraudă și evaziunea fiscală legate de disimularea unor active în străinătate, cu condiția ca durata acestui termen să nu depășească ceea ce este necesar pentru a atinge aceste obiective, ținând seama, printre altele, de mecanismele schimbului de informații și asistenței administrative între statele membre (a se vedea Hotărârea din 11 iunie 2009, X și Passenheim- van Schoot, C- 155/08 și C- 157/08, EU:C:2009:368, punctele 66, 72 și 73), el nu poate proceda la fel în ceea ce privește instituirea unor mecanisme ce constau, în practică, în prelungirea nedeterminată a perioadei în care poate avea loc impozitarea sau care permit revenirea asupra unei prescripții deja împlinite.

18 Curtea de Justiție a Uniunii Europene invită astfel la respectarea unui principiu al proporționalității între necesitatea de a garanta libera circulație a capitalurilor între statele membre și între statele membre și țările terțe prevăzută la articolul 63 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și necesitatea de a garanta eficacitatea controalelor fiscale și obiectivul combaterii fraudei și evaziunii fiscale.

19 În speța care i-a fost prezentată, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a considerat că:

– prin faptul că a prevăzut că neexecutarea sau respectarea imperfectă ori tardivă a obligației de informare cu privire la bunurile și drepturile situate în străinătate determină impozitarea veniturilor nedeclarate corespunzătoare valorii acestor active drept „câștiguri patrimoniale nejustificate”, fără posibilitatea de a beneficia în practică de prescripție;

– prin faptul că a aplicat, în cazul neexecutării sau al respectării imperfecte ori tardive a obligației de informare cu privire la bunurile și drepturile situate în străinătate, o amendă proporțională de 150 % din impozitul calculat asupra sumelor corespunzătoare valorii acestor bunuri sau a acestor drepturi, care poate fi cumulată cu amenzi forfetare, și

– prin faptul că a aplicat, în cazul neexecutării sau al respectării imperfecte ori tardive a obligației de informare cu privire la bunurile și drepturile situate în străinătate, amenzi forfetare al căror quantum este incomparabil cu sancțiunile prevăzute pentru contravenții similare într- un context pur național și al căror quantum nu este plafonat,

Regatul Spaniei nu și- a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 63 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și al articolului 40 din Acordul privind SEE.

B) Dreptul național și jurisprudența

- 20 În temeiul articolului 1649 A al doilea paragraf din Codul general al impozitelor, persoanele fizice, asociațiile, societățile fără formă comercială, cu domiciliul sau sediul în Franța, sunt obligate să declare, în același timp cu declarația de venituri sau de rezultate, referințele conturilor deschise, deținute, utilizate sau închise în străinătate.

Articolul L.23 C din Codul de procedură fiscală prevede că, în cazul în care obligația prevăzută la al doilea paragraf al articolului 1649 din Codul general al impozitelor nu a fost respectată cel puțin o dată pentru cei zece ani anteriori, administrația poate solicita persoanei fizice supuse acestei obligații, independent de procedura de examinare a situației fiscale personale, să furnizeze în termen de 60 de zile toate informațiile sau justificările privind originea și modalitățile de dobândire a activelor care figurează în cont sau în contractul de asigurare de viață.

În cazul în care persoana a răspuns insuficient la cererile de informații sau de explicații, administrația îi adresează o scrisoare de punere în întârziere pentru a-și completa răspunsul în termen de 30 de zile, precizând completările pe care le solicită.

Potrivit articolului L.71 din Cartea procedurilor fiscale, în lipsa unui răspuns sau în lipsa unui răspuns suficient la cererile de informații sau de explicații prevăzute la articolul L.23 C în termenele prevăzute la același articol, persoana este impozitată din oficiu în condițiile menționate la articolul 755 din Codul general al impozitelor, care prevede că activele care figurează într-un cont deținut în străinătate, în sensul celui de al doilea paragraf al articolului 1649 A, sau într-un contract de capitalizare ori un plasament de aceeași natură subscris în străinătate, în sensul articolului 1649 AA, și ale căror origine și modalități de dobândire nu au fost justificate în cadrul procedurii prevăzute la articolul L.23 C din Codul de procedură fiscală se consideră că reprezintă, până la proba contrară, un patrimoniu dobândit cu titlu gratuit supus, la data expirării termenelor prevăzute la același articol L.23 C., drepturilor de transfer cu titlu gratuit la cota cea mai ridicată menționată în tabelul 111 de la articolul 777, respectiv la cota de 60 % aplicabilă donațiilor consimțite între rude după gradul 4 și între persoane neînrudite.

Aceste drepturi se calculează la valoarea cea mai mare cunoscută de administrație a activelor care figurează în cont sau în contract pe parcursul celor zece ani care precedă trimiterea cererii de informații sau de explicații prevăzute la articolul L.23 C din Codul de procedură fiscală, din care se scade valoarea activelor ale căror origine și modalități de dobândire au fost justificate.

Articolul L.181-0 A din Codul de procedură fiscală prevede că, prin derogare de la primul paragraf al articolului L.180 și de la articolul L.181, dreptul de redresare al administrației cu privire la impozitele și taxele menționate în acestea poate fi exercitat până la sfârșitul celui de al zecelea an care urmează anului în care au fost generate aceste impozite sau drepturi, atunci când se bazează pe bunurile sau

drepturile menționate la articolele 1649 A, 1649 AA și 1649 AB din Codul general al impozitelor, cu excepția cazului în care exigibilitatea impozitelor sau a drepturilor cu privire la bunurile sau la drepturile corespunzătoare a fost suficient de bine evidențiată în documentul înregistrat sau prezentat pentru formalități sau, în cazul impozitului pe averea imobiliară, prin declarația și anexele menționate la articolul 982 din același cod.

- 21 În hotărârea pronunțată la 16 decembrie 2020, chambre commerciale de la Cour de cassation (Camera comercială a Curții de Casație) a precizat că faptul generator al impozitului corespunde datei de expirare a termenelor prevăzute la articolul L.23 C din Codul de procedură fiscală și constituie momentul de la care începe să curgă prescripția de zece ani stabilită la articolul L.181-0 A din Codul de procedură fiscală (Com., 16 dec. 2020, nr. 18-16.801).
- 22 *[omissis]*
- 23 *[omissis]* [jurisprudența națională privind constituționalitatea dispozițiilor coroborate ale articolului L.23 C din Codul de procedură fiscală și ale articolului 755 din Codul general al impozitelor].

C) Întrebările preliminare necesare pentru soluționarea litigiului

- 24 Din elementele care precedă rezultă că dispozițiile menționate anterior permit contribuabilului să răstoarne prezumția potrivit căreia activele deținute în străinătate, nedeclarate în condițiile procedurii prevăzute la articolul L.23 C din Codul de procedură fiscală, și ale căror origine și modalități de dobândire nu au fost justificate, la finalul unei proceduri de schimb de corespondență prevăzute cu administrația fiscală, [constituie un patrimoniu dobândit cu titlu gratuit supus unui drept de transfer cu titlu gratuit la cota cea mai ridicată] și că, în plus, aprecierea făcută de administrație cu privire la elementele de probă care îi sunt prezentate este plasată sub controlul instanței în cazul unei contestații ridicate de contribuabil.
- 25 Pe de altă parte, mecanismul prevăzut la articolul L.23 C din Codul de procedură fiscală și la articolul 755 din Codul general al impozitelor nu urmărește să sancționeze contribuabilul cu domiciliul fiscal în Franța și care deține active în străinătate, care nu și-a îndeplinit obligația de declarare, prin aplicarea unei cote punitive, ci să stabilească baza unui impozit și să îl lichideze prin aplicarea acestuia, în lipsa unei justificări satisfăcătoare cu privire la originea și la modalitățile de dobândire a activelor în litigiu, a celei mai ridicate cote de drept comun din baremul drepturilor de transfer cu titlu gratuit.
- 26 În plus, neîndeplinirea obligației declarative în litigiu este sancționată prin aplicarea amenzii prevăzute în secțiunea IV a articolului 1736 din Codul general al impozitelor sau la articolul 1766 din același cod (amenda de 1 500 de euro pentru fiecare cont sau avans nedeclarat majorată la 10 000 de euro în cazul în care contul se află într-un stat sau teritoriu care nu a încheiat cu Franța o convenție

de asistență administrativă în vederea combaterii fraudei și evaziunii fiscale care să permită accesul la informațiile bancare).

- 27 Cu privire la aceste diferite aspecte, mecanismul francez nu este supus criticilor opuse sistemului instituit în Regatul Spaniei care a făcut obiectul Hotărârii pronunțate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene la 27 ianuarie 2022 (CJUE, 27 ian. 2022, cauza C-788/19), sesizată la cererea Comisiei Europene.
- 28 Cu toate acestea, prezenta instanță observă că legiuitorul a instituit un termen de prescripție prelungit cu o durată de zece ani, derogatoriu de la dreptul comun, care, deși nu pare, prin durata sa, să depășească ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivelor pe care și le-a stabilit, permite totuși administrației, în măsura în care are ca moment de la care începe să curgă data expirării termenelor prevăzute la articolul L.23 C din Codul de procedură fiscală, cu alte cuvinte un moment ce nu are nicio legătură cu data dobândirii activelor deținute în străinătate și cu anii pentru care era datorată în mod normal impozitarea acestor sume, să solicite contribuabilului să justifice originea și modalitățile de dobândire a activelor menționate, inclusiv atunci când au intrat în patrimoniul său cu mai mult de zece ani înainte de punerea în aplicare a procedurii prevăzute la articolul L.23 C din Codul de procedură fiscală, respectiv într-o perioadă dată și nelimitată în timp.

Astfel, aceasta se întreabă cu privire la consecințele efectului imprescriptibilității indus de dispoziția menționată asupra principiului liberei circulații a capitalurilor garantat de articolul 63 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, așa cum a fost interpretat de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în special în Hotărârea sa pronunțată la 27 ianuarie 2022 (CJUE, 27 ian. 2022, cauza C-788/19).

- 29 Prin urmare, tribunalul este chemat să supună aprecierii Curții de Justiție a Uniunii Europene următoarele întrebări:

[*omissis*] [textul întrebărilor, reluat în dispozitiv]

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Tribunal [judiciare de Nanterre], [*omissis*] [precizări privind procedura]

Având în vedere articolul 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

Solicită Curții de Justiție a Uniunii Europene să se pronunțe cu privire la următoarele întrebări preliminare:

Întrebarea nr. 1: Principiul liberei circulații a capitalurilor garantat de articolul 63 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene trebuie interpretat în sensul că permite impozitarea din oficiu, prevăzută de dispozițiile articolului 755 din Codul general al impozitelor, a activelor deținute în străinătate care nu au fost declarate în condițiile procedurii

prevăzute la articolul L.23. C din Codul de procedură fiscală, și ale căror origine și modalități de dobândire nu au fost justificate, în timp ce produce un efect de imprescriptibilitate atunci când contribuabilul justifică faptul că aceste active au intrat în patrimoniul său într-o perioadă dată?

Întrebarea nr. 2: În ipoteza în care răspunsul la această întrebare ar fi negativ, trebuie să se deducă de aici că orice procedură de rectificare întemeiată pe dispozițiile citate anterior trebuie să fie anulată, chiar dacă, în cazul supus controlului administrației fiscale, nu se produce niciun efect al imprescriptibilității?

[*omissis*] [suspendă judecarea cauzei, precizări privind procedura]